

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM
KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

MÔN HỌC

PHÁP LUẬT ĐẠI CƯƠNG

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM

KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

CHƯƠNG 3

THỰC HIỆN PHÁP LUẬT

VI PHẠM PHÁP LUẬT

TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM

KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

NỘI DUNG

I

THỰC HIỆN PHÁP LUẬT

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT
KHA I N E M D A C D E M Q U A N H E P H A P L U A T

III

TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

I

THỰC HIỆN PHÁP LUẬT

★ KHÁI NIỆM

QUÁ TRÌNH HOẠT ĐỘNG CÓ MỤC ĐÍCH
HÀNH VI THỰC TẾ HỢP PHÁP
CỦA CÁC CHỦ THỂ PHÁP LUẬT
LÀM CHO NHỮNG QUI ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT
ĐI VÀO CUỘC SỐNG

*

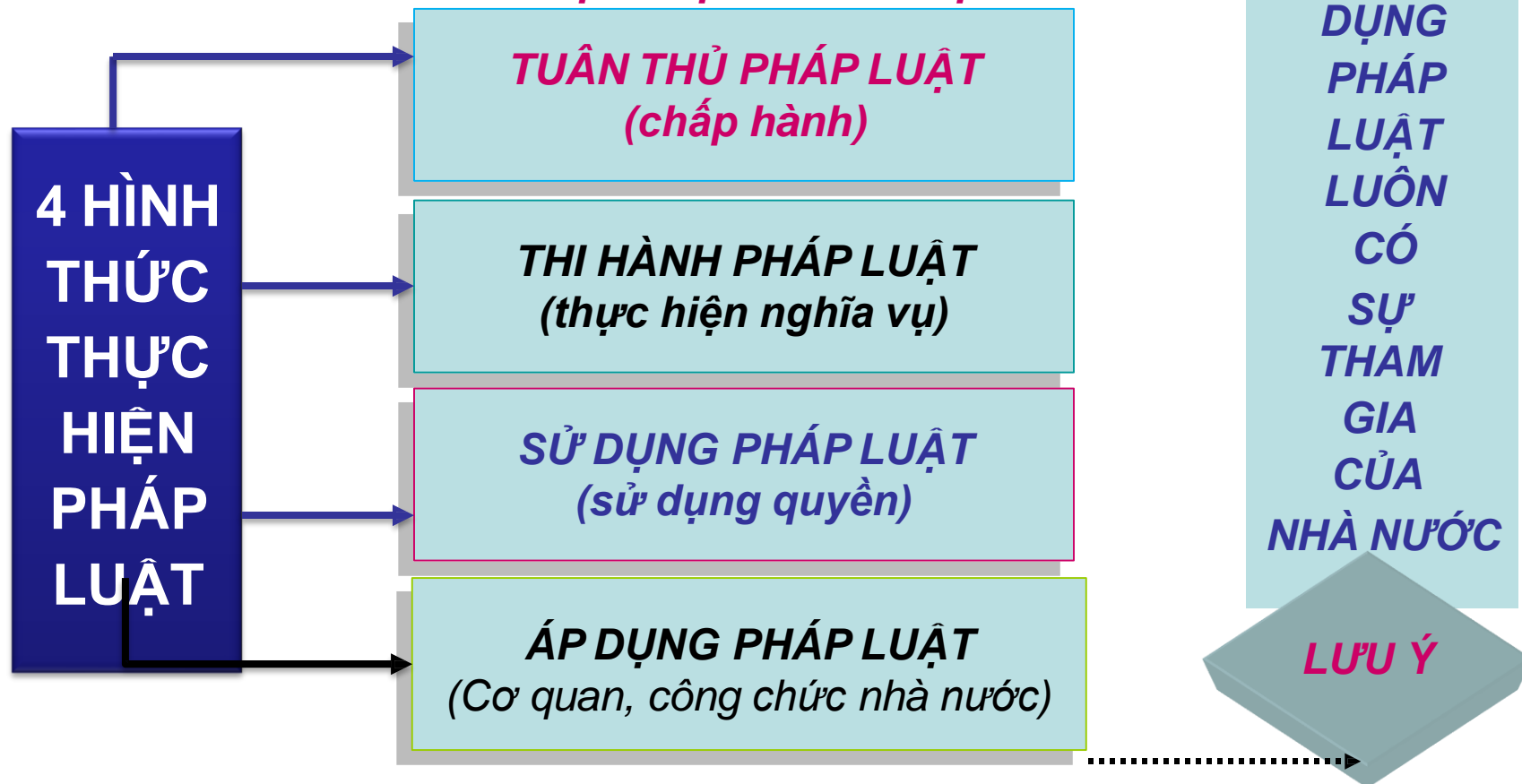
PHÁP LUẬT CHỈ CÓ Ý NGHĨA ĐÍCH THỰC
KHI ĐƯỢC THỰC HIỆN

*

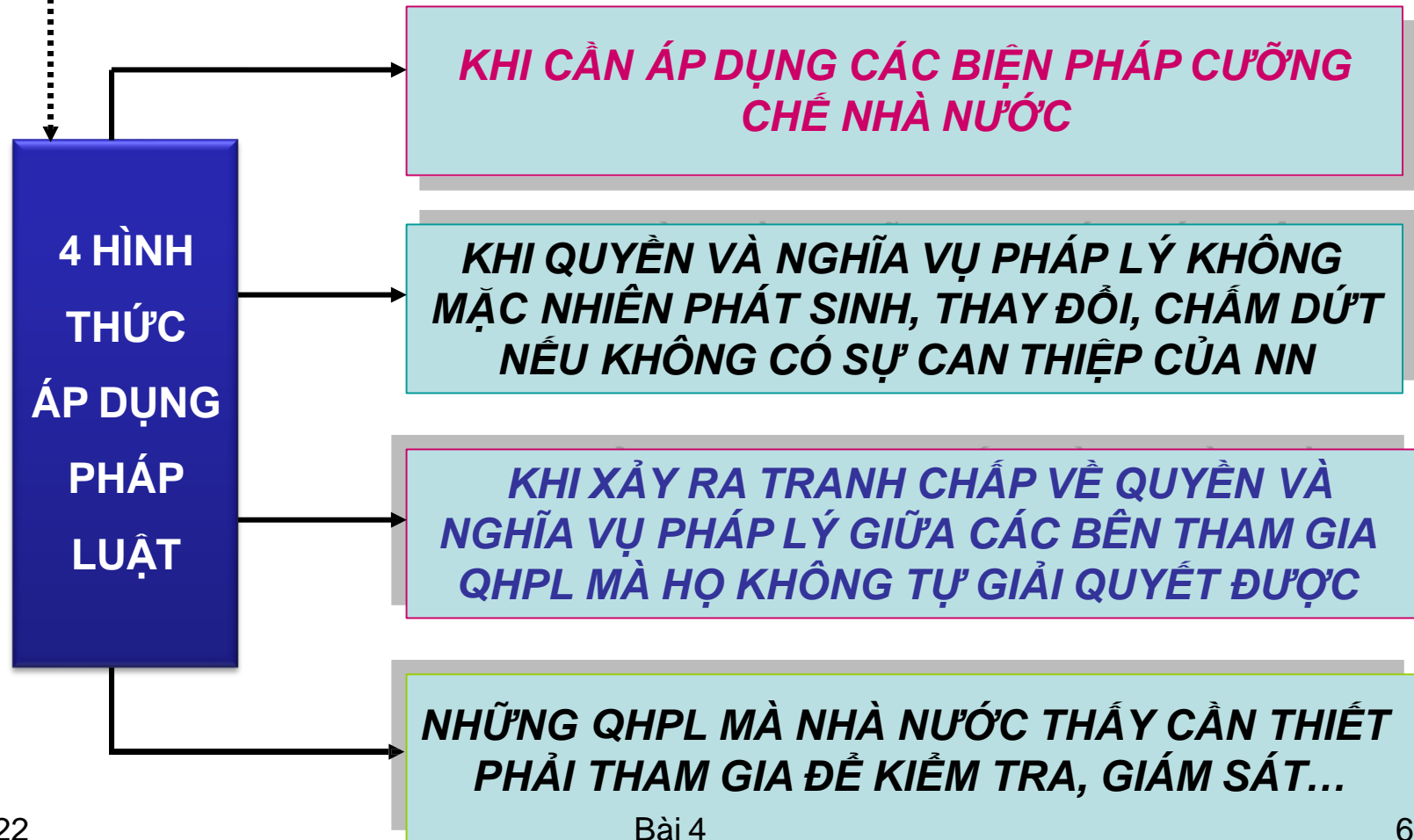
LÀ HÀNH VI CỦA CON NGƯỜI
(HÀNH VI CỦA CÁ NHÂN, HOẠT ĐỘNG CỦA TỔ CHỨC)
PHÙ HỢP VỚI QUI ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT

I THỰC HIỆN PHÁP LUẬT

★ CÁC HÌNH THỨC THỰC HIỆN PHÁP LUẬT

NHỮNG TRƯỜNG HỢP CẦN ÁP DỤNG PHÁP LUẬT

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

KHÁI NIỆM

**HÀNH VI
TRÁI LUẬT
CÓ LỖI**

**DO CHỦ THỂ CÓ NĂNG
LỰC TRÁCH NHIỆM
PHÁP LÝ THỰC HIỆN
XÂM HẠI
QUAN HỆ XÃ HỘI
ĐƯỢC PHÁP LUẬT
BẢO VỆ**

**VI PHẠM
PHÁP LUẬT
CÓ THỂ LÀ
HÀNH VI,
HOẠT ĐỘNG
TRÁI PHÁP LUẬT
CỦA CÁ NHÂN,
TỔ CHỨC**

LƯU Ý

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

**CÁC
DẤU HIỆU
CƠ BẢN CỦA
VI PHẠM
PHÁP LUẬT**

**LÀ HÀNH VI XÁC ĐỊNH
CỦA CON NGƯỜI**

**LÀ HÀNH VI TRÁI LUẬT XÂM HẠI
CÁC QHXX ĐƯỢC PL BẢO VỆ**

**LÀ HÀNH VI DO LỖI
CỦA CHỦ THỂ THỰC HIỆN**

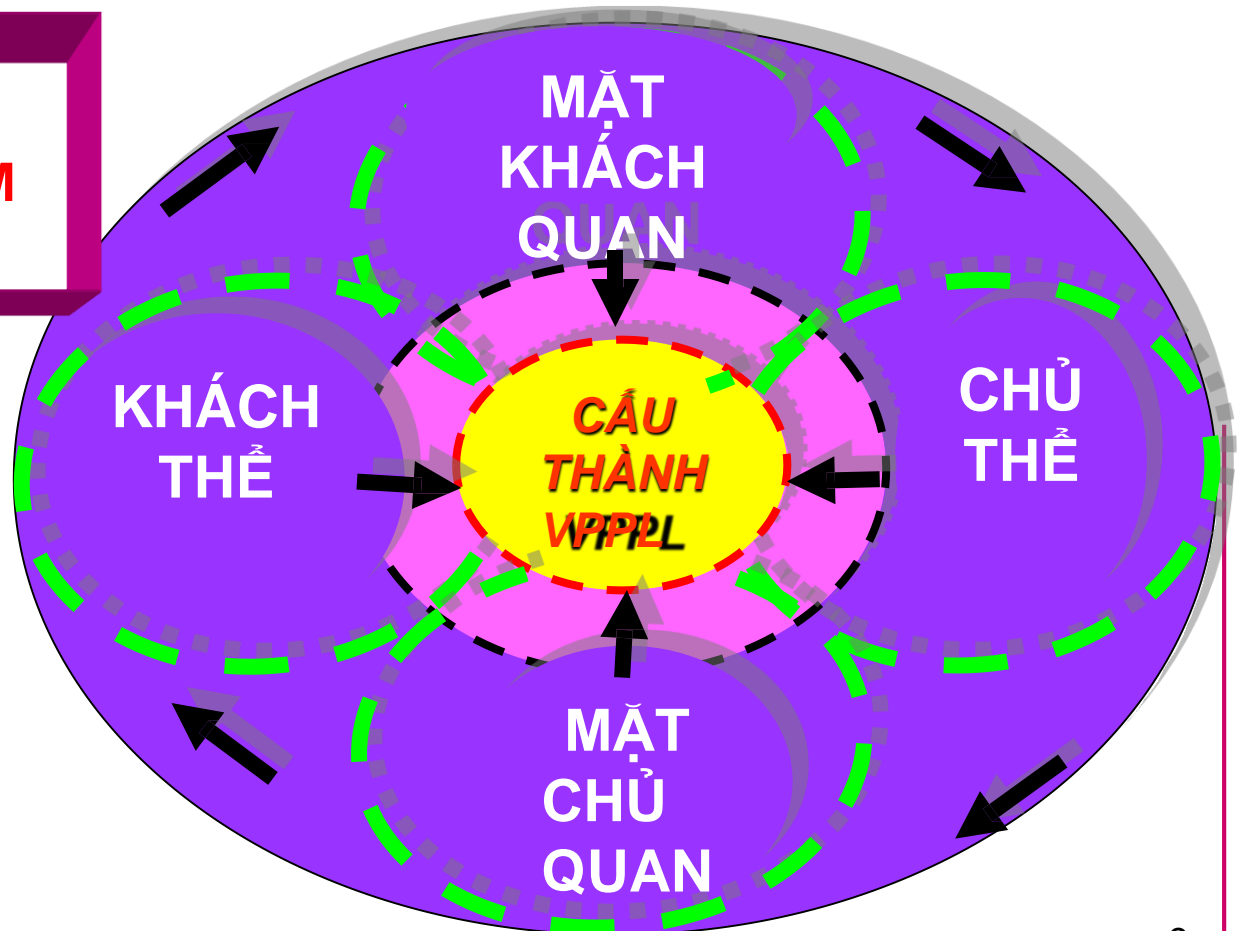
**CHỦ THỂ THỰC HIỆN HÀNH VI PHẢI
CÓ NĂNG LỰC TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ**

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

CẤU THÀNH VI PHẠM
PHÁP LUẬT

4 YẾU TỐ

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

MẶT KHÁCH QUAN CỦA VPPL

- HÀNH VI TRÁI PHÁP LUẬT

- SỰ THIẾT HẠI CHO XÃ HỘI

- MỐI QUAN HỆ NHÂN QUẢ

II VI PHẠM PHÁP LUẬT

**MẶT
CHỦ
QUAN
CỦA
VPPL**

**LỖI
LÀ THƯỚC
ĐO CỦA TNPL
LÀ YẾU TỐ
BẮT BUỘC
VỚI MỌI VPPL**

LƯU Ý

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

CỐ Ý

☐ **TRỰC TIẾP**

Thấy trước hậu quả, mong muốn

☐ **GIÁN TIẾP**

Thấy trước hậu quả, bỏ mặc

VÔ Ý

☐ **QUÁ TỰ TIN**

Thấy trước hậu quả, có thể ngăn chặn

☐ **CẦU THẢ**

Không thấy trước, mặc dù phải thấy

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

**Chủ thể
VPPL**
Cá nhân //
tổ chức
có năng
lực trách
nhiệm
pháp lý

*

**KHÔNG CÓ NĂNG LỰC
TRÁCH NHIỆM PHÁP LUẬT
KHÔNG PHẢI LÀ CHỦ THỂ CỦA VPPL**

LƯU Ý

*

**CHỦ THỂ LÀ CÁ NHÂN, PHẢI XEM
XÉT ĐỘ TUỔI, TRẠNG THÁI TÂM LÝ**

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

**Chủ thể
VPPL**
Cá nhân
có năng
lực trách
nhiệm
pháp lý

TN
HÌNH SỰ

TỪ ĐỦ 14 TUỔI: 28 TỘI
TỪ ĐỦ 16 TUỔI: MỌI LOẠI TỘI PHẠM

LƯU Ý

TN
HÀNH
CHÍNH

TỪ ĐỦ 14 TUỔI: VI PHẠM HÀNH
CHÍNH DO CỐ Ý
TỪ ĐỦ 16 TUỔI: MỌI VI PHẠM HÀNH
CHÍNH

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

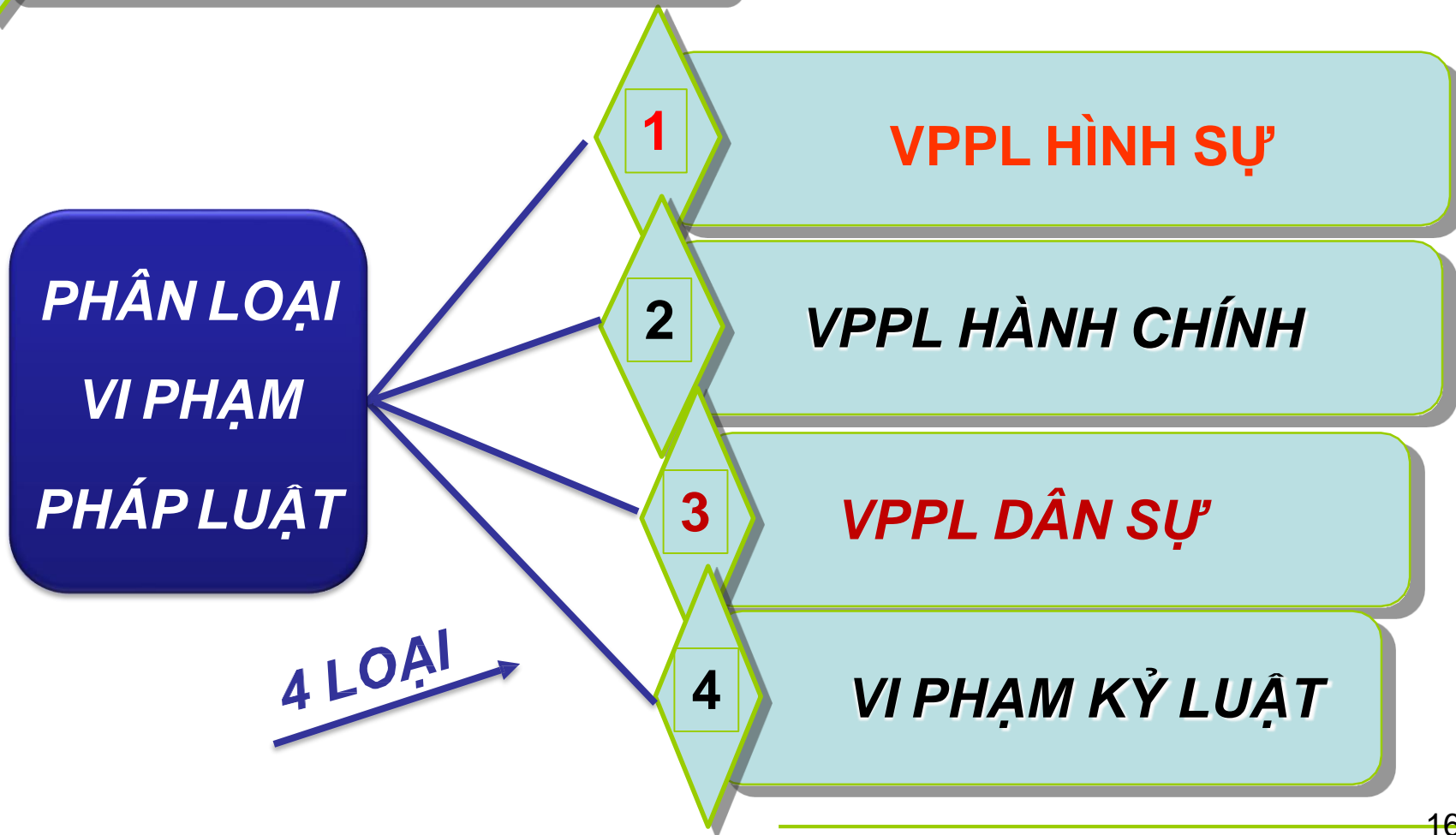
**KHÁCH THỂ
CỦA VPPL**

**NHỮNG QUAN HỆ XÃ HỘI
ĐƯỢC PHÁP LUẬT BẢO VỆ
BỊ HÀNH VI VI PHẠM PHÁP LUẬT
XÂM HẠI**

**TÍNH CHẤT CỦA KHÁCH THỂ PHẢN ÁNH
MỨC ĐỘ NGUY HIỂM CỦA HÀNH VI
VI PHẠM PHÁP LUẬT**

II

VI PHẠM PHÁP LUẬT

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM

KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

**VPPL
HÌNH SỰ**

Tội phạm

**VPPL
HÀNH
CHÍNH**

Hành vi trái PL mà không phải tội phạm // Chưa đến mức phải truy cứu TNHS

**VPPL
DÂN SỰ**

Hành vi trái PL xâm hại các quan hệ tài sản, quan hệ nhân thân

**VP
KỶ LUẬT**

Hành vi trái quy chế quy định nội bộ cơ quan, tổ chức (vi phạm kỷ luật lao động, học tập, công tác)

III

TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

★ KHÁI NIỆM

**TRÁCH NHIỆM CỦA CHỦ THỂ VI PHẠM PHÁP LUẬT
TRƯỚC NHÀ NƯỚC**

**THỂ HIỆN Ở MỐI QUAN HỆ ĐẶC BIỆT GIỮA
NHÀ NƯỚC - CHỦ THỂ VI PHẠM PHÁP LUẬT
CHỦ THỂ VPPL PHẢI**

**CHỊU NHỮNG HẬU QUẢ BẤT LỢI, NHỮNG
BIỆN PHÁP CƯỠNG CHẾ CỦA NHÀ NƯỚC**

LƯU Ý

**TRONG HOẠT ĐỘNG QL NHÀ NƯỚC CÓ MỘT SỐ BIỆN
PHÁP CƯỠNG CHẾ NHÀ NƯỚC ĐƯỢC ÁP DỤNG
KHÔNG LIÊN QUAN TỚI TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ**

III

TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

**ĐẶC ĐIỂM
CỦA
TRÁCH
NHIỆM
PHÁP
LÝ**

**CƠ SỞ CỦA TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ
LÀ VI PHẠM PHÁP LUẬT**

**VIỆC TRUY CỨU TNPL PHẢI DO
CƠ QUAN NN CÓ THẨM QUYỀN TIẾN HÀNH**

**TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ LUÔN GẮN LIỀN
VỚI BIỆN PHÁP CƯỠNG CHẾ NHÀ NƯỚC...**

**TRUY CỨU TNPL LÀ MỘT QUÁ TRÌNH HOẠT
ĐỘNG PHỨC TẠP CỦA CƠ QUAN NN
(TRUY TÌM CHỨNG CỨ, CHỨNG MINH)**

III

TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

**CĂN CỨ TRUY CỨU
TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ**

**CẦN XÁC ĐỊNH
CẤU THÀNH
CỦA VI PHẠM
PHÁP LUẬT**

**THỜI HIỆU TRUY
CỨU TRÁCH NHIỆM
PHÁP LÝ ĐỐI VỚI
TỪNG TRƯỜNG HỢP
VI PHẠM PHÁP LUẬT
CỤ THỂ**

**TNPL SẼ CHẤM DỨT KHI CÓ SỰ
KIỆN PHÁP LÝ THÍCH ỨNG**
VD: NGƯỜI VI PHẠM CHẾT...

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM

KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

THỜI HIỆU TRUY CỨU TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ HÌNH SỰ K.2 Đ.27 BLHS 2015 (SĐ, BS 2017)

- **5** năm: Tội ít nghiêm trọng (≤ 3 năm tù)
- **10** năm: Tội nghiêm trọng ($> 3 - 7$ năm tù)
- **15** năm: Tội rất nghiêm trọng ($> 7 - 15$ năm tù)
- **20** năm: Tội đặc biệt nghiêm trọng ($> 15 - 20$ năm tù, chung thân // tử hình)

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM

KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

THỜI HIỆU XỬ LÝ VI PHẠM HÀNH CHÍNH Đ.6 Luật XLVPHC 2012 (SĐ, BS 2020)

- **3 tháng:** Sử dụng ma túy
- **1 năm:** Chung
- **2 năm:** Kế toán; thủ tục thuế phí, lệ phí; kinh doanh bảo hiểm; quản lý giá; chứng khoán; sở hữu trí tuệ xây dựng; bảo vệ nguồn lợi thủy sản, hải sản; quản lý rừng, lâm sản; đề tra, quy hoạch, thăm dò, khai thác, sử dụng nguồn tài nguyên nước;

THỜI HIỆU XỬ LÝ VI PHẠM HÀNH CHÍNH Đ.6 Luật XLVPHC 2012 (SĐ, BS 2020)

- **2 năm:** Thăm dò, khai thác dầu khí, khoáng sản khác; bảo vệ môi trường; năng lượng nguyên tử; quản lý, phát triển nhà, công sở; đất đai; đền bù; báo chí; xuất bản; sản xuất, xuất khẩu, nhập khẩu, kinh doanh hàng hóa; SX, KD hàng cấm, hàng giả; quản lý lao động ngoài nước
- **5 năm:** trốn thuế, gian lận thuế, nộp chậm tiền thuế, khai thiếu nghĩa vụ thuế (Đ.137 Luật Quản lý thuế 2019)

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM

KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

THỜI HIỆU KHỞI KIẾN TRÁCH NHIỆM DÂN SỰ Đ.429 và 588 BLDS 2015

- Hợp đồng: **3 năm**, từ ngày biết // phải biết quyền và lợi ích hợp pháp của mình bị xâm phạm.
- Bồi thường thiệt hại: **3 năm**, từ ngày biết // phải biết quyền và lợi ích hợp pháp của mình bị xâm phạm
- Thời hiệu yêu cầu người thừa kế thực hiện nghĩa vụ về tài sản của người chết để lại: **3 năm**, kể từ thời điểm mở thừa kế

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM

KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

KHÔNG ÁP DỤNG THỜI HIỆU KHỞI KIẾN TRÁCH NHIỆM DÂN SỰ (Đ.155 BLDS 2015)

- Yêu cầu bảo vệ quyền nhân thân không gắn với tài sản.
- Yêu cầu bảo vệ quyền sở hữu.
- Tranh chấp về quyền sử dụng đất theo quy định của Luật Đất đai

THỜI HIỆU XỬ LÝ KỶ LUẬT LAO ĐỘNG (Đ.123 BLLĐ 2019)

- **6 tháng:** Vi phạm thông thường
- **12 tháng:** Vi phạm liên quan trực tiếp đến tài chính, tài sản, tiết lộ bí mật công nghệ, bí mật kinh doanh của doanh nghiệp

III

TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

1

TRÁCH NHIỆM PL HÌNH SỰ

2

TRÁCH NHIỆM PL HÀNH CHÍNH

3

TRÁCH NHIỆM PL DÂN SỰ

4

TRÁCH NHIỆM KỶ LUẬT

5

TRÁCH NHIỆM VẬT CHẤT

PHÂN LOẠI
TRÁCH NHIỆM
PHÁP LÝ

5 LOẠI

Tương ứng với 4 loại VPPL, có 5 loại TNPL

III

2 LOẠI TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ ĐẶC BIỆT

**CÓ 2 LOẠI
TRÁCH NHIỆM
PHÁP LÝ
ĐẶC BIỆT**

1

TRÁCH NHIỆM HIẾN PHÁP
Hành vi vi Hiến

2

**TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ
CỦA QUỐC GIA TRONG
QUAN HỆ QUỐC TẾ**

2 LOẠI

CÂU HỎI ÔN TẬP

- 1. Các hình thức thực hiện pháp luật?***
- 2. Vi phạm pháp luật là gì?***
- 3. Các dấu hiệu cơ bản của vi phạm pháp luật?***
- 4. Cấu thành vi phạm pháp luật?***
- 5. Phân loại vi phạm pháp luật?***
- 6. Trách nhiệm pháp lý là gì?***
- 7. Đặc điểm của pháp lý là gì?***

PHÂN BIỆT CÁC KHÁI NIỆM

**CẤU THÀNH
QUI PHẠM PHÁP LUẬT**

3

3

**CẤU THÀNH
QUAN HỆ PL**

**CẤU THÀNH
VI PHẠM PL**

4